

EMR-İ GÂİB- VE NEHY-İ GÂİB

Emr-i Gâib

Üçüncü şahıslara dönük emir kipidir. Aslında Türkçede dilek-istek kipinin karşılığı olmasına rağmen, Arapçada “emir kipi” olarak anılır. İlgili fiilin muzârisinin başına emir lââm’ı (لام الأمر) getirilerek yapılır. Sürekli kesra ile harekeli olan bu “emir lââmı (ل)” başında kullanıldığı muzâri fiili cezm eder, fiilin anlamını da dilek-istek kipine çevirir.

Şimdi (كَتَبَ) fiilinin emr-i gâib çekimini aşağıdaki tabloda inceleyelim.

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ لِيَكْتُبُوا Onlar yazsınlar	هُمَا لِيَكْتُبَا O ikisi yazsın	هُوَ لِيَكْتُبْ O yazsın	Gâib
هِنَّ لِيَكْتُبْنَ Onlar yazsınlar	هُمَا لِيَكْتُبَا O ikisi yazsın	هِيَ لِيَكْتُبْ O yazsın	Gâibe

(Bu sütten içsin!)

لِيَشْرَبْ مِنْ هَذَا الْحَلِيبِ .

Nehy-i Gâib

Daha önce de değinildiği gibi nehiy sözcüğü Arapçada yasaklama anlamındadır. Nehy-i gâib, üçüncü şahsa yönelik olumsuz emir demektir. İlgili şahsa ait muzâri fiilin başına nehiy lâ’sı (لا الناهية *lâ en-nâhiye*) getirilerek yapılır. Nehiy lâ’sı, başına geldiği muzâri fiili cezm eder ve anlamı olumsuz emir kipine çevirir.

Şimdi (كَتَبَ) fiilinin nehy-i gâib çekimini görelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هم لا يَكْتُبُوا Onlar yazmasınlar	هما لا يَكْتُبَا O ikisi yazmasın	هو لا يَكْتُبُ O yazmasın	Gâib
هنَّ لا يَكْتُبْنَ Onlar yazmasınlar	هما لا تَكْتُبَا O ikisi yazmasın	هي لا تَكْتُبُ O yazmasın	Gâibe

(Kapıyı açmasın!)

لا يَفْتَحُ الباب!